

ҚАЗАҚСТАН

ҚАРАҒАНДЫ АСТҚ ЖАҢҒЫРТУ ЖОБАСЫ

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖОСПАРЫ

2024 жылғы Ақпан

АКРОНИМДЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

АҚ	Анаэробты қорытқыш
ЕҚДБ	Еуропалық қайта құру және даму банкі
ҚОӘБ	Қоршаған ортаға әсерді бағалау
ЭӨІЖ	Экологиялық және әлеуметтік іс-шаралар жоспары
ҚОӘСӘБ	Қоршаған ортаға және әлеуметтік салаға әсерді бағалау
ЭӘБЖ	Экологиялық және әлеуметтік басқару жоспары
ТЕТ	Техникалық емес түйіндеме
ТТ	Тиімділік талаптары (ЕҚДБ)
МТӨІЖ	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспары
АСТҚ	Ағынды суларды тазарту қондырғысы

МАЗМҰНЫ

БЕТ

1	КІРІСПЕ	4
2	ҰСЫНЫЛҒАН ЖОБАНЫҢ СИПАТТАМАСЫ ЖӘНЕ КОНТЕКСТІ	5
3	ҰЛТТЫҚ НОРМАТИВТІК ТАЛАПТАР	9
4	БАСҚА ТАЛАПТАР	9
5	НЕГІЗГІ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ АНЫҚТАУ	9
5.1	Қауымдастық деңгейіндегі мүдделі тараптар	10
5.2	Негізгі мемлекеттік, облыстық және қалалық басқармалар	10
6	ҚАМТУ САЛАСЫН АЙҚЫНДАУ КЕЗЕҢІНДЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТARTУ	12
7	ҚОӨСӨБ ПРОЦЕСІНЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТARTУ	13
7.1	Қалалық және облыстық басқармалардан деректер жинау	13
7.2	Мүдделі тараптарды қоғамдастық деңгейінде тарту	13
7.3	Ақпаратты жария ету және кеңес беру	14
8	ҚҰРЫЛЫСҚА ДАЙЫНДЫҚ КЕЗЕҢІНДЕ ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫС КЕЗЕҢІНДЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТARTУ	15
8.1	Ақпаратты жариялау	15
8.2	Қоғамдық тыңдаулар	17
9	ПАЙДАЛАНУ КЕЗЕҢІНДЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТARTУ	18
10	ҚОҒАМДЫҚ ШАҒЫМДАРДЫ ҚАРАУ МЕХАНИЗМІ	18
10.1	Құрылысқа дайындық кезеңінде және құрылыс кезеңінде жұртшылықтың шағымдарын қарау механизмі	18
10.2	Пайдалану кезеңінде жұртшылықтың шағымдарын қарау механизмі	19
10.3	ЕҚДБ-ның жобалар бойынша есеп берудің тәуелсіз механизмі	22
11	БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ	22

1 КІРІСПЕ

Осы құжат Қарағанды қаласында ұсынылып отырған ағынды суларды тазартуды жаңғырту жобасы (бұдан әрі «жоба» деп аталады) үшін мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспарын (МТӨІЖ) білдіреді. Жобаны компания жоспарлаған Қарағанды Су (ҚС), Қарағанды қаласында сумен жабдықтау және кәріз қызметтерін ұсынады. Жоба Еуропалық қайта құру және даму банкінен (ЕҚДБ) несиелік қаржыландыруды алады деп күтілуде.

МТӨІЖ¹ мақсаттары:

- Қарағанды Суға мүдделі тараптармен сындарлы қарым-қатынас орнатуға және сақтауға көмектесетін мүдделі тараптармен өзара әрекеттесудің жүйелік тәсілін белгілеңіз.
- Жобалық цикл бойы жобаның мүдделі тараптарымен тиімді және инклюзивті өзара іс-қимыл жасау үшін қаражатты қамтамасыз етіңіз.
- Тиісті экологиялық және әлеуметтік ақпараттың жариялануын, сондай-ақ жобаның мүдделі тараптарымен мазмұнды консультациялар өткізуді және қажет болған жағдайда консультациялар барысында алынған кері байланысты есепке алуды қамтамасыз етіңіз.
- Мүдделі тараптардың шағымдарына тиісті түрде жауап беруді және басқаруды қамтамасыз етіңіз.

МТӨІЖ жобаның барлық кезеңдерін қамтиды:

- 2023 жылдың ақпан – наурыз айларында жүргізілген және қоршаған ортаға және әлеуметтік салаға әсерді бағалау (ҚОӘСӨБ) кезінде қарастырылатын жобаға қатысты негізгі экологиялық және әлеуметтік мәселелерді бастапқы анықтауды қамтитын ауқымды анықтау процесі.
- 2023 жылдың сәуір – қараша айларында өткізілетін ҚОӘСӨБ процесі негізгі талдауды (бар деректерді талдауды және одан әрі зерттеулерді қоса алғанда), ұсынылып отырған жобаның оң және теріс әсерлерін бағалауды және салдарларды азайту және басқару шараларын анықтауды қамтиды. ҚОӘСӨБ процесі сонымен қатар 120 күндік жария ету кезеңін қамтиды.
- Жоба алдындағы дайындық және жобаның құрылыс кезеңі, құрылыс 2024 жылдың маусымынан 2027 жылдың маусымына дейін жалғасады деп күтілуде.
- Жобаның жұмыс кезеңі 2027 жылы аяқталғаннан кейін басталады.

МТӨІЖ қазақ және орыс тілдерінде Қарағанды Су веб-сайтында және Қарағанды Су кеңсесінде баспа көшірмелері түрінде көпшілікке қолжетімді болады:

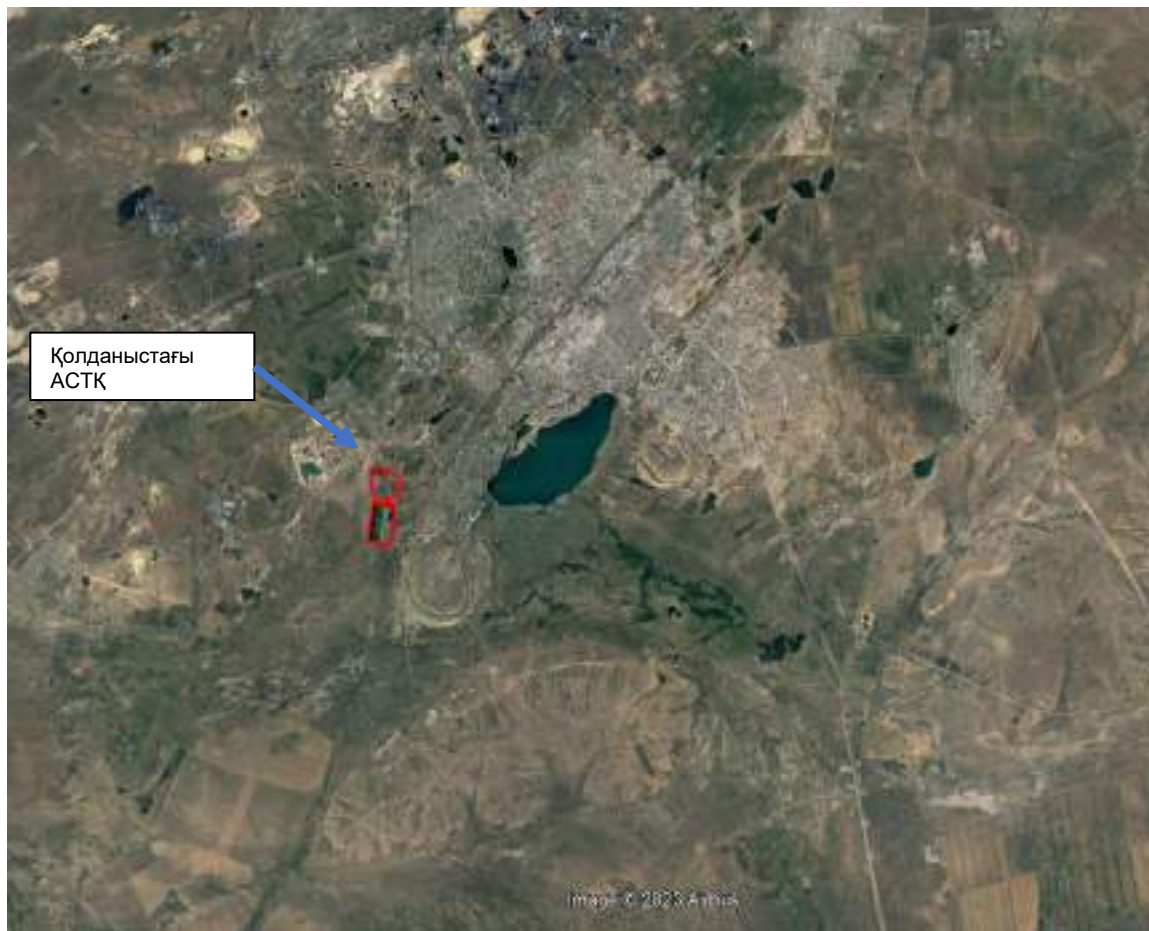
Қарағанды Су
Привокзальная даңғылы. 5, BIN 931240000052
Қарағанды қаласы
Тел.: +7 7212 355555
Электрондық пошта: Info@kar-su.kz
Веб-сайт: <https://kar-su.kz/ru>

МТӨІЖ жоба іске асырылған сайын үнемі жаңартылып отырады.

¹ Мақсаттар ЕҚДБ экологиялық және әлеуметтік саясатынан туындайды, тиімділікке қойылатын талаптар 10: <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

2 ҰСЫНЫЛҒАН ЖОБАНЫҢ СИПАТТАМАСЫ ЖӘНЕ КОНТЕКСТІ

Қарағанды Су қолданыстағы АСТҚ мен іргелес жерлерден тұратын ауданы 49 га жуық жер учаскесінде Қарағанды қаласы үшін ағынды суларды тазартудың жаңа қондырғысын (АСТҚ) салуды жоспарлап отыр. Бұл учаске Қарағанды қаласынан оңтүстік-батысқа қарай 5 км жерде орналасқан.

Сурет 2-1: Қарағанды қаласындағы ағынды суларды тазарту қондырғысының орналасқан жері (дереккөз: Google Earth)

Жоба келесі негізгі инфрақұрылымдық компоненттерді қамтиды:

- Белсендірілген тұнба технологиясына негізделген және жобалық қуаты 100 000 м³/тәу. орташа тұтыну және 130 000 м³/тәу. ең жоғары тәуліктік тұтыну (500 000 А.Б.) қалалық ағынды суларды тазартудың ұлттық және ЕО стандарттарына сәйкес келетін жаңа АСТҚ салу.

- Анаэробты қорыту қондырғысының (АҚ) ағынды суды тазарту процесінен бастапқы және қайталама қорыту арқылы тазарту желісінің сыйымдылығы, нәтижесінде орташа есеппен тәулігіне 22 000 м³ биогаз және одан әрі кептіру үшін шамамен 100 т/тәу. сусыздандырылған қорытылған тұнба шығарады (Aquagem есептеулері). Кептіруден кейін, тыңайтқыш немесе басқа да жерді қалпына келтіру үшін пайдалануға болатын шамамен 50 тонна/тәу. (50% құрғақ қатты заттар) соңғы өңделген және кептірілген тұнбаның болжамды көлеміне әкеледі.
- Тәулігіне шамамен 66 000 кВт/сағ жылу энергиясы және 50 140 кВт/сағ электр энергиясы бар АҚ қондырғысы өндіретін биогаздан жылу мен электр энергиясын өндіруге арналған біріктірілген жылу және қуат (ЖЭО) қондырғысы. ЖЭО өндіретін электр энергиясы АСТҚ объектісінде пайдаланылатын болады. (Aquagem есептеулері).

Жоба ЕО-ның Ағынды суларды тазарту жөніндегі ұлттық стандарттары, ЕО-ның ағынды сулардың шөгінділерін басқару талаптарына, ЕО ең озық қолжетімді технологиялардың талаптарына және ЕО таксономияға сәйкес жүзеге асырылады. Іске асырылғаннан кейін жоба жағымсыз иіс деңгейінің төмендеуіне әкеледі.

Сондай-ақ, жоба аумағында орналасқан қолданыстағы электр желілерінің бөліктерін жаңа АСТҚ периметрі бойынша жылжыту қажет болады. Бұл компонент муниципалды бюджеттен қаржыландырылады және ұсынылған жобаның «ілеспе объектісі» болып саналады.

Жаңа ағынды суларды тазарту қондырғысының құрылысы 2024 жылдың маусымында басталып, 36 айға созылады деп күтілуде. Құрылыс кезеңінде мердігер 100-ге жуық жұмысшыны жалдайды деп есептеледі, ал жаңа ағынды суларды тазарту қондырғысын пайдалану кезінде шамамен 50 қызметкер қажет болады.

Жобалық қызметке тікелей әсер етуі мүмкін және осылайша ҚОӘСӘБ-ның қолданылу аясына жататын негізгі салаларға мыналар жатады:

- 1) Тұнбаны басқару үшін пайдаланылатын аумақтарды қоса алғанда, физикалық және биологиялық әсерлер (мысалы, иіс, шу, ластану және т.б.) сезілуі мүмкін **АСТҚ алаңы** және оған жақын аумақ.
- 2) **АСТҚ-ға апаратын және одан шығатын негізгі жолдар**, мұнда әсер ету көзі ауыр жүк көлігі болуы мүмкін.
- 3) АСТҚ алаңының жанындағы **елді мекендер** .
  - Кир-завод 3-4 (АСТҚ-ның солтүстік жағынан шамамен 800 м) шамамен 83 үй.
  - Производственная көшесі (АСТҚ-ның болжамды алаңынан солтүстік-шығысқа қарай шамамен 505 м), тазарту құрылыстарына жақын орналасқан екі үй.
  - 737-теміржол торабы (АСТҚ-ның болжамды алаңының шығыс жағынан шамамен 530 м), онда тұрғындарға тазарту құрылыстарының айқын көрінісі ашылады; 34-40 отбасы 17-20 үйде тұрады.
  - Федоровка ықшам ауданы.
- 4) **Су жолдары** ағынды суларды ағызатын Ағынды суларды тазарту ұрылғысынан төмен қарай және судың сапасына әсер етуі мүмкін, оның ішінде тұндырғыштар (биотоғандар), қолданыстағы АСТҚ-ның оңтүстігіндегі ағызу арнасы және Соқыр өзені (каналдың өзенге төгілу орнынан шамамен 500 м жоғары және 2500 м төмен).
- 5) **Егістік жерлер мен бау-бақша алаңдары** суару және/немесе тұнба үшін тазартылған ағынды суды немесе АСТҚ-дан алынған қорытуды пайдалану.

Жобаның әлеуметтік компоненті тұрғын аудандар, халық саны және АСТҚ-ға дейінгі қашықтық тұрғысынан төмендегі кестеде келтірілген.

Кесте 2-1: Ұсынылған жаңа АСТҚ салыстырмалы түрде жақын орналасқан тұрғын аудандар

Елді мекен	АСТҚ-ға дейінгі қашықтық
------------	--------------------------

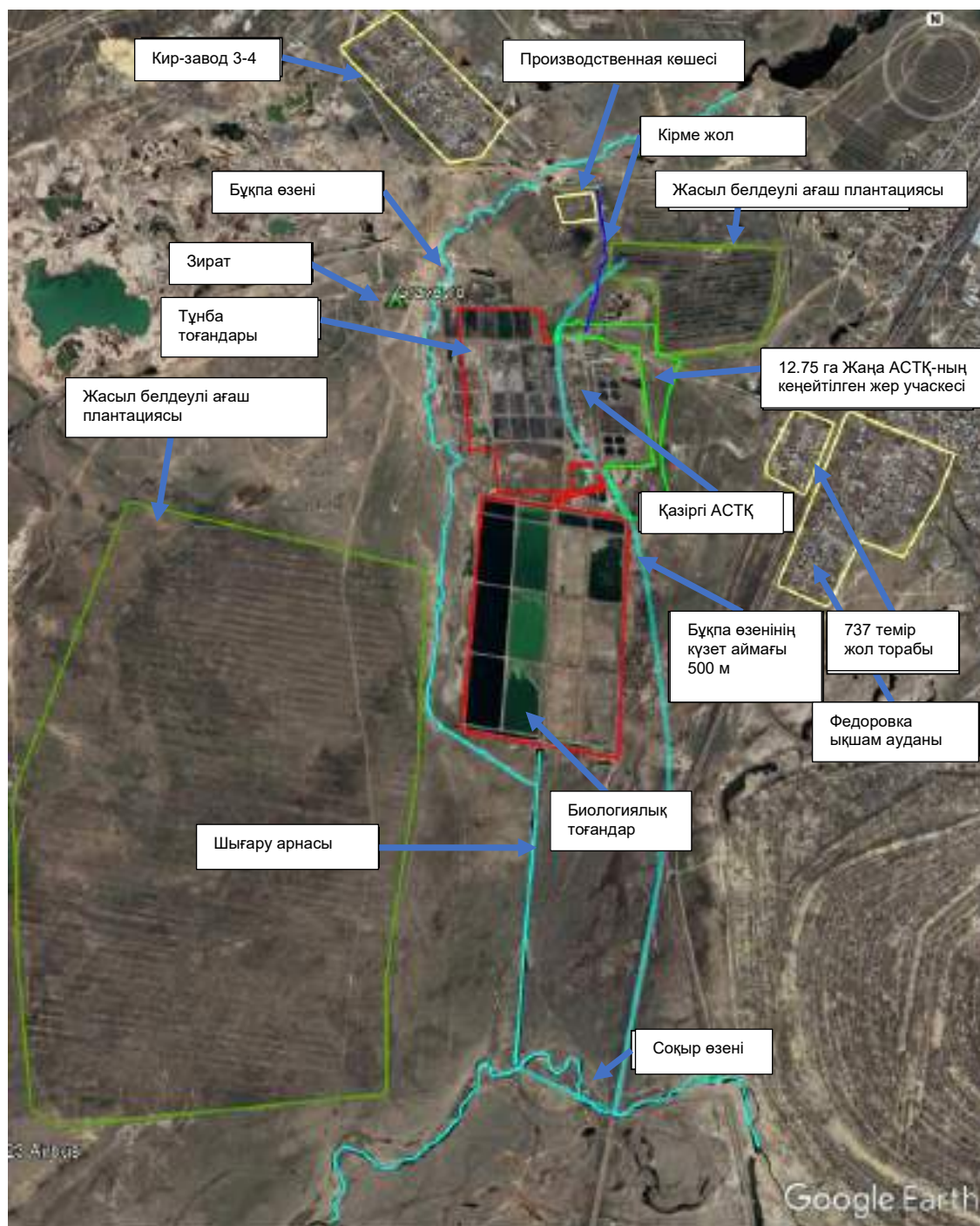
Елді мекен	АСТҚ-ға дейінгі қашықтық
Кир-завод 3-4	АСТҚ-дан солтүстік-батысқа қарай 800 км жерде
Производственная көшесі	Жаңа АСТҚ-дан солтүстік-шығысқа қарай 505 м
737-теміржол торабы	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 530 м

Сонымен қатар, «MetalWork» ЖК АСТҚ жаңа ауданынан шығысқа қарай 1 км жерде орналасқан, ал бірнеше басқа өндірістер АСТҚ-дан 1,3-2,2 км қашықтықта орналасқан.

Жобаның неғұрлым кең әсер ету аймағы Қарағанды қаласының барлық аудандарын қамтиды, онда құрылыс кезеңінде жұмысқа орналасуға байланысты экономикалық мүмкіндіктер және жаңа ағынды суларды тазарту станциясы пайдалануға берілгеннен кейін ағынды суларды жақсартылған тазарту сияқты АСТҚ-ның артықшылықтары сезілетін болады.

Жоғарыда көрсетілген негізгі ерекшеліктер төмендегі суретте көрсетілген.

Сурет 2-2: Ұсынылып отырған ағынды суларды тазарту жобасының жобалық аумағы, негізінен қолданыстағы және жаңа ағынды суларды тазарту алаңдарынан, тұнбаны кетіру, ағызу алаңдарынан тұрады Соқыр өзеніне, Бұқпа өзеніне және онымен байланысты күзет аймағына, орман алқаптарына, үйлер мен кешендер

3 ҰЛТТЫҚ НОРМАТИВТІК ТАЛАПТАР

Жұртшылықпен консультациялар жүргізу, осы жобаға қатысы бар ақпарат пен шағымдарды жариялау рәсімдері Қазақстанның қолданыстағы заңнамасымен, атап айтқанда 2023 жылғы 12 қаңтардағы түзетулермен 2015 жылғы 16 қарашадағы Ақпаратқа қол жеткізу туралы Заңмен реттеледі. Осы заң әрбір адамның заңмен тыйым салынбаған кез келген тәсілмен ақпаратты еркін алуға және таратуға конституциялық құқығын іске асыруға байланысты туындайтын қоғамдық қатынастарды реттейді. Ақпаратқа қол жеткізу мынадай қағидаттарға негізделеді: 1) заңдылық; 2) ақпарат иеленушілер қызметінің ашықтығы мен айқындығы; 3) анықтығы мен толықтығы; 4) өзектілігі мен уақтылығы; 5) ақпаратқа тең қол жеткізу; 6) мемлекеттік құпияларды және заңмен қорғалатын өзге де құпияларды жария етпеу; 7) жеке өмірге, жеке басының және отбасының құпиясына қол сұқпау; жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау. Сондай-ақ, рәсімдер ақпаратқа қол жеткізу, қоғамның шешімдер қабылдауға қатысуы және Қазақстан 2000 жылы ратификациялаған қоршаған ортаға қатысты мәселелер бойынша сот төрелігіне қол жеткізу туралы конвенцияға (Орхус конвенциясы) негізделген.

Экологиялық кодекстің 73-бабында айтылғандай, қоршаған ортаға әсерді ұлттық бағалау (ҚОӘБ) үкіметтік веб-сайттарда күнтізбелік 30 күн ішінде жария етуді талап етеді. Жария ету кезеңі қоғамдық тыңдаудың бір отырысын қамтуы тиіс. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін орын мен уақыт туралы хабарландыру қазақ және орыс тілдерінде кем дегенде бір газетте және кем дегенде бір теле - немесе радиоарнада жасалуы тиіс. Бұл хабарландыру қоғамдық отырысқа дейін кемінде 20 күн бұрын жасалуы керек. Пікірлер мен ұсыныстар жиналыс кезінде, сондай-ақ үкіметтің веб-сайт(тар)ы және электрондық поштасы арқылы ұсынылуы мүмкін.

4 БАСҚА ТАЛАПТАР

ЕҚДБ-ның ақпаратты жариялауға және мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға (ТТ 10) қойылатын талаптары орындалуы тиіс және мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың ағымдағы жоспары осыған сәйкес тұжырымдалуы тиіс. ТТ10-да көрсетілгендей, А санатындағы жобалар (ағымдағы жобаға ұқсас) ҚОӘСӘБ-ның әр кезеңінде мүдделі тараптардың қатысуымен ақпаратты жариялау мен консультациялардың рәсімделген процесін енгізуді талап етеді. Бұл оларға тікелей әсер ететін мәселелер бойынша тараптардың пікірлерін шешу процесінде ескеруді қамтиды. ҚОӘСӘБ шеңберінде мемлекеттік сектордың жобалары үшін дайындалған құжаттар күнтізбелік 120 күн ішінде жариялануы тиіс. ҚОӘСӘБ құжаттары жобаны іске асырудың бүкіл мерзімі ішінде ашық қолжетімділікте сақталуы тиіс, ол үшін осы жобада Қарағанды Су жауапты болады. Компания сонымен қатар мүдделі тараптарға экологиялық және әлеуметтік көрсеткіштер туралы есептерді үнемі ұсынуы керек. Бұл есептер жылына кемінде бір рет жариялануы керек.

ТТ10 туралы толығырақ ақпарат ЕҚДБ экологиялық және әлеуметтік саясатына енгізілген, оны сайттан көруге болады: <http://www.ebrd.com/environmental-and-social-policy.html>.

Мүдделі тараптардың кездесулері мен талқылауларының хаттамалары немесе түйіндемелері ҚОӘСӘБ есебінің бөлігі ретінде жария етілетін болады.

5 НЕГІЗГІ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ АНЫҚТАУ

5-тарауда айтылғандай, жобаның негізгі мүдделі тараптарын анықтау қамту аясын анықтау кезеңінде басталды. Бұл ҚОӘСӘБ процесі барысында да жалғасты. Төмендегі екі бөлімде анықталған негізгі мүдделі тараптарға шолу жасалады.

5.1 Қауымдастық деңгейіндегі мүдделі тараптар

Төмендегі кестеде қауымдастық деңгейіндегі мүдделі тараптар, әсіресе АСТҚ-ға салыстырмалы түрде жақын тұратындар келтірілген.

Кесте 5-1: Қауымдастық деңгейіндегі мүдделі тараптар

Қауымдастық деңгейіндегі мүдделі тараптар	Халық	АСТҚ-ға дейінгі қашықтық
737-теміржол торабының елді мекендеріндегі тұрғындар	34-40 отбасы	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 530 м
Кир-завод кентінің тұрғындары 3-4	324 адам	Жаңа АСТҚ-дан солтүстік-батысқа қарай 800 м
Производственная көшесіндегі тұрғындар	1 адам	АСТҚ-дан солтүстік-батысқа қарай 505 м
Қарағанды қаласының тұрғындары		Жоғарыда аталғандардан басқа Қарағанды қаласының басқа тұрғындары АСТҚ-дан салыстырмалы түрде алыс орналасқан
Жергілікті кәсіпорындар		Ұсынылған АСТҚ-на дейінгі қашықтық
«MetalWork» ЖК	-	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 1 км
«Қарағанды қазандық зауыты» ЖШС	-	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 1,3 км
КарПлаз	-	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 1,3 км
«Құрылысмет» ЖШС	-	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 1,4 км.
Common Market Corporation	-	Жаңа АСТҚ-дан шығысқа қарай 1,4 км

ҚОӘСӘБ процесінде Производственная көшесі, Кир-завод және 737-теміржол торабының тұрғындарымен талқылау олар үшін ең маңызды басымдық ағынды суларды тазарту қондырғысындағы жағымсыз иістерді жою немесе азайту болып табылатынын көрсетеді.

Бірнеше өнеркәсіптік кәсіпорындар кіреберістің жанында орналасқан және құрылыс машиналарының қозғалысына байланысты аздап кедергі болуы мүмкін, ал басқа әсерлер күтілмейді.

Қазіргі уақытта Қарағанды АСТҚ-ның тұнбасын ауыл шаруашылығы немесе жер пайдаланудың басқа да мақсаттары үшін қайта пайдалану жүзеге асырылмайды. АСТҚ-ға жақын жерде ауылшаруашылық алқаптары болмаса да, жасыл белдеудегі орман алқабында ағынды суларды жергілікті қайта пайдалану мүмкіндігі бар сияқты. Ұсынылған ағынды суларды тазарту жобасы ағынды сулардың сапасын едәуір жақсартады, сонымен қатар қазіргі жағдаймен салыстырғанда ағынды суларды тазарту процесінде тұнбаны тазартады. Бұл жобаның оң әсерін одан әрі күшейтуге мүмкіндік береді.

Жалпы Қарағанды қаласының тұрғындары да негізгі мүдделі тараптар болып табылады, өйткені олар жобаны іске асыру нәтижесінде ағынды суларды жақсартылған тазартудан пайда көреді, сондай-ақ құрылыс кезеңінде ашылатын жұмысқа орналасу мүмкіндіктерін пайдалана алады.

5.2 Негізгі мемлекеттік, облыстық жіне қалалық басқармалар

Қарағанды қаласы Қарағанды облысының бір бөлігі болып табылады және Қарағанды облысы әкімдігі жанындағы кейбір департаменттер, бұдан әрі төменде түсіндірілгендей, осы жобаға байланысты маңызды рөл атқарады.

Қарағанды қаласы әкімдігі жанындағы бірнеше департаменттер осы жобадағы негізгі мүдделі тараптар болып табылады. Осы жобаның бастамашысы болып табылатын Қарағанды Су жауапкершілігі шектеулі серіктестік, оның 51%-ы муниципалды және 49%-ы жеке меншікте және Қарағанды қаласының әкімдігіне бағынады Қарағанды коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі арқылы.

Бұл жобаға қатысатын маңызды мемлекеттік, аймақтық және қалалық басқармаларына мыналар жатады:

Кесте 5-2: Маңызды аймақтық және қалалық департаменттер және олардың осы жобаға қатысты рөлі

Мемлекеттік, облыстық және қалалық басқармалар	Жобаға байланысты рөлі
Мемлекеттік департаменттер	
Балқаш-Алакөл бассейні инспекциясы	Заңнаманың сақталуы, мысалы, Соқыр және Бұқа өзендеріне қатысты рұқсаттар.
Ұлттық статистика бюросы	Статистикалық деректерді, атап айтқанда, демографиялық және әлеуметтік-экономикалық аспектілер бойынша жинау және жалпылау.
ҚазГидромет	Ауа сапасы туралы статистикалық ақпарат, гидропосттан алынған мәліметтер.
Қарағанды қаласының полиция басқармасы	Атап айтқанда, жол қауіпсіздігі және жазатайым оқиғалар туралы ақпарат жинау.
Қарағанды облысының әкімдігі	
Қарағанды облысының энергетика және коммуналдық шаруашылық басқармасы	Заңнаманы сақтау, мысалы, рұқсаттар беру бойынша
Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы	Заңнамаға сәйкестік, мысалы, атмосфералық ауа үшін ШРК бекіту туралы.
Қарағанды облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы	Мәдени мұра объектілерін тіркеу және тізімге енгізу, жаңа АСТҚ салуға рұқсат беру.
Жер қатынастары басқармасы	Заңнаманы сақтау, мысалы, рұқсаттар беру бойынша
Қарағанды облысының жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	Украиналық босқындар саны
Қарағанды қаласының әкімдігі	
Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	ҚС, муниципалитетке тиесілі 51% кәсіпорын, осы бөлім арқылы Қарағанды қаласының әкімдігіне бағынады. Заңнаманы сақтау, мысалы, рұқсаттар беру бойынша
Жер қатынастары басқармасы	Заңнаманы сақтау, мысалы, рұқсаттар беру бойынша
Қарағанды қаласының жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	Халықтың әртүрлі типтері туралы статистикалық мәліметтер
Қарағанды қаласының ішкі саясат басқармасы	ҰЕҰ туралы ақпарат жинау
Қарағанды қаласының құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы	Қарағанды қаласының бас жоспары мен жобалары
Қарағанды қаласы Қазыбек би ауданы әкімінің аппараты	АСТҚ орналасқан аудан
Жер қатынастары басқармасы	Заңнаманы сақтау, мысалы, рұқсаттар беру бойынша
ҰЕҰ	
Экоцентр	Экологиялық мәселелер туралы ақпарат жинау
EcoMusey	Экологиялық мәселелер туралы ақпарат жинау

Қарағанды қаласы екі ауданға бөлінген: Қазыбек би ауданы және Әлихан Бөкейхан ауданы. Қарағанды қаласындағы ең төменгі әкімшілік деңгей болып табылатын екі ауданның әкімдіктері Қарағанды қаласының әкімдігіне бағынады. Аудандық әкімдіктердің міндеттеріне, басқалармен

қатар, жұмыспен қамтудың мемлекеттік саясатын іске асыру, жергілікті нормативтік актілерге сәйкес әлеуметтік көмекке қажеттілікті бағалау және аз қамтылған және көп балалы отбасыларға қолдау көрсету, денсаулық сақтау және әлеуметтік қолдау туралы жұртшылықтың хабардарлығын арттыру кіреді. Екі аудан әкімдіктері ҚОӘСӨБ пакетін жариялау кезінде қоғамдық отырыстар ұйымдастыруда ҚС-ке қолдау көрсетеді деп күтілуде.

6 ҚАМТУ САЛАСЫН АЙҚЫНДАУ КЕЗЕҢІНДЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТАРТУ

Негізгі мүдделі тараптарды анықтау қамту аясын анықтау процесінде басталды және олар төмендегі 6-тарауда келтірілген мүдделі тараптардың талдауында келтірілген. Оларға қолданыстағы және ұсынылған жаңа тазарту құрылыстарына салыстырмалы түрде жақын орналасқан елді мекендерде тұратын тұрғындар жатады, бірақ олармен шектелмейді. Ауқымды анықтау кезеңінде келесі елді мекендердің өкілдерін анықтауға күш салынды: 737-теміржол торабы және Кир-завод 3-4. Алайда, бұл мүмкін емес еді, өйткені олар қаланың бөлігі болып табылады, сондықтан олардың ешқандай жеке әкімшілігі немесе басқа ресми өкілдері жоқ.

Ауқымды анықтау кезеңінде мүдделі тараптармен келесі кездесулер өткізілді:

- 2023 жылғы 2 ақпан: басталуы - ақпараттық талаптар мен әлеуетті мүдделі тараптарды шолуды қоса алғанда, ҚОӘСӨБ процесі мен жұмыс кестесін талқылай отырып, Қарағанды Сумен кездесу.
- 2023 жылғы 15-ақпан, 21-ақпан және 6-наурыз: Қарағанды АСТҚ үшін жергілікті техникалық-экономикалық негіздеменің мазмұны мен кестесін талқылай отырып, Aquagem-мен кездесулер.
- 2023 жылғы 1-наурыз: мынадай мүдделі тараптармен кездесу: Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалану департаменті, Қарағанды қаласының Төтенше жағдайлар департаменті және Қарағанды Су (бұрын мүдделі тараптардың көп мүдделі тараптармен жоспарланған кездесуді (Қарағанды облысының санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаменті, Қарағанды қаласының Төтенше жағдайлар департаменті, Балқаш-Алакөл бассейндік инспекциясы, Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы және Қарағанды Су) мүдделі тараптардың мүдделерінің болмауына байланысты өткізбеуге тура келді).
- 2023 жылғы 29-31-наурыз: қолданыстағы АСТҚ-ға салыстырмалы түрде жақын тұратын бірнеше тұрғындармен қысқаша сұхбат.

ҚОӘСӨБ тобы қолданыстағы және ұсынылған АСТҚ нысандарына 2023 жылдың 29-31-наурыз аралығында барды, оған Қарағанды Су қызметкерлерімен және жаңа АСТҚ-ның (Aquagem) жергілікті техникалық-экономикалық негіздемесінің авторларымен кездесулер, сондай-ақ қолданыстағы АСТҚ-ға салыстырмалы түрде жақын тұратын тұрғындармен бес қысқаша сұхбат кірді. Кездесулер алдын-ала ұйымдастырылмаған және сапар кезінде қол жетімді тұрғындармен өткізілген. Кездескен тұрғындар негізінен егде жастағы ер адамдар мен әйелдер болды. Өткізілген кездесулер мен ескертулер ҚОӘСӨБ көлемін анықтау процесіне негіз болды.

2023 жылғы 1 наурыздағы отырыстың хаттамасы және 2023 жылғы 29-31-наурызда өткізілген бес қысқа сұхбат ҚОӘСӨБ есебіне енгізілген.

Масштабты анықтау кезеңінде бұқаралық ақпарат құралдарында жобаға, тапсырыс берушіге немесе бенефициарға қатысты кез-келген өзекті мәселелер қамтылғанын анықтау үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қарапайым іздеу жүргізілді. Бұл бұқаралық ақпарат құралдарын іздеу кәріз құбырларының бұзылуына байланысты Бұқа өзеніне құятын АСТҚ мен (тазартылмаған) кәріз ағындарының иісіне қатысты бірнеше жарияланған мақалаларды анықтады.

7 ҚОӘСӘБ ПРОЦЕСІНЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТARTU

7.1 Қалалық және облыстық басқармалардан деректер жинау

ҚОӘСӘБ барысында Қарағанды қаласы мен Қарағанды облысының көптеген департаменттерінен, соның ішінде жоғарыдағы 6.2-бөлімде аталған көптеген департаменттерден мәліметтер жиналды. Бұл деректер, сондай-ақ Қарағанды Су деректері ҚОӘСӘБ есебінің базалық бөлімдеріне енгізілген және сол есепте қамтылған әсерді бағалау туралы түсінік береді.

7.2 Мүдделі тараптарды қоғамдастық деңгейінде тарту

7.2.1 2023 жылғы наурызда АСТҚ-ға жақын орналасқан үй шаруашылықтарымен жеке кездесулер

2023 жылдың наурыз айында өткізілген нысанға барған кезде бірнеше тұрғындармен кездесулер өткізілді. Бұл кездесулер Производственная көшесінде бір тұрғынмен, Кирзаводта екі тұрғынмен және 737-теміржол торабында екі тұрғынмен бейресми жағдайда өтті.

7.2.2 2023 жылдың қыркүйегінде фокус-топтардағы талқылаулар

Қыркүйек айында фокус-топтарда (ФТТ) қолданыстағы АСТҚ-ға салыстырмалы түрде жақын тұратын тұрғындармен, яғни 737-теміржол торабында және Кир-завод 3-4 екі талқылау өткізілді, ал бір ФТТ ҰЕҰ және белсенділермен өткізілді. Төмендегі кестеде үш ФТТ қатысушыларының сипаттамалары келтірілген.

Төмендегі кестеде үш ФТТ қатысушыларының сипаттамалары келтірілген.

Кесте 7-1: ФТТ шолуы

№	ФТТ мүшелері	Сипаттама
1	737-теміржол торабынан 8 тұрғынымен ФТТ (2 әйел және 6 ер адам).	Қатысушылар табысы төмен және орташа отбасылардан болды, оларға жас әйелдер, балалары бар ер адамдар, ер адамдар және егде жастағы әйелдер кірді. Қатысушылар Соқыр өзеніне салыстырмалы түрде жақын жерде тұрды.
2	Кир-завод 3-4 11 тұрғынымен ФТТ (2 ер және 9 әйел адам).	Қатысушылар табысы төмен және орташа отбасылардан болды, оларға жас жігіттер, балалары бар әйелдер, ер адамдар және егде жастағы әйелдер кірді. Қатысушылар Соқыр өзеніне салыстырмалы түрде жақын жерде тұрды.
3	ҰЕҰ және белсенділермен ФТТ.	Қатысушылар - Қарағанды қалалық экомүзейінің өкілдері мен белсенділер.

737 теміржол торабының тұрғындарымен фокус-топтар арқылы алынған ақпаратқа сәйкес, ауылда кедей үй шаруашылықтары жоқ, ал қоғамдастықтың төрт мүшесінде мүгедектік бар. Кирзавод 3-4 ауылында тұрғындардың көпшілігі зейнеткерлер, бірақ олар кедей немесе осал болып саналмайды.

Производственная көшеде бір ғана тұрақты тұрғын бар. Онымен сұхбат барысында көшедегі кейбір қараусыз қалған үйлерде кейде үйсіздер түнейтіні белгілі болды. Ол осал болып саналады, өйткені ол көршілес тұрғын аудандардың әлеуметтік құрылымдарымен байланысты емес, денсаулығында белгісіз проблемалар бар және су тазарту станциясына ең жақын тұрғын.

Қолданыстағы тазарту қондырғыларынан шығатын жағымсыз иіске әйелдер де, үш ФТТ-дағы ер адамдар да назар аударды. Олар әсіресе жазда және желді ауа-райында күшті иіс сезінеді. Осы кезеңдерде олар терезелерді ашқысы келмеді, іш киімдерін үйлердің ішінде кептіруге тура келді, ал кейбіреулері қонақтарды шақырудан ұялды. АСТҚ иісі жалпы елді мекендер тұрғындарына, әсіресе респираторлық аурулары бар адамдар мен балаларға теріс әсер ететіні туралы хабарланды.

ФТТ мүшелері жаңа АСТҚ салу және одан кейін пайдалану қолданыстағы АСТҚ-дан қатты және жағымсыз иістің жойылуына әкеледі деп үміттенді. Аталған елді мекендерде бірнеше адам жаңа АСТҚ салу кезінде жұмысқа орналасуға мүдделі болады деп күтілген.

Төменде ұсынылған жаңа АСТҚ туралы болашақ ақпарат алу үшін таңдаулы байланыс арналары келтірілген:

- Елді мекендердегі WhatsApp топтары.
- Әлеуметтік медиа (Facebook және Instagram).
- Қоғамдық белсенділер.

Жаңа АСТҚ-ға қатысты болашақ консультациялық кеңестерге қатысуға қызығушылық танытты.

Кир-завод 3-4-те мемлекеттік мектеп болғандықтан, онда 737-теміржол торабы, Производственная көшесі және Кирзавод 3-4 тұрғындарының қатысуымен қоғамдық тыңдаулар өткізу жоспарлануда.

7.3 Ақпаратты жария ету және кеңес беру

ЕҚДБ А санатындағы жобаға қойылатын талаптарға сәйкес, жария ету процесі 2024 жылдың ақпаны мен маусымы аралығында 120 күндік кезеңде өтеді.

Осы кезеңде келесі құжаттар жарияланады:

- Жоба үшін ҚОӘСӘБ есебі
- Жобаға арналған экологиялық және әлеуметтік басқару жоспары (ЭӘБЖ)
- ҚОӘСӘБ және ЭӘБЖ есебінің техникалық емес түйіндемесі
- Қарағанды СУ қабылдауы тиіс корпоративтік іс-қимылдар тізбесі бар экологиялық және әлеуметтік іс-шаралар жоспары (ЭӘІЖ)
- Жобаның барлық кезеңдері үшін мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспары (МТӘІЖ) (осы құжат)

Жоғарыда аталған құжаттар ағылшын, қазақ және орыс тілдерінде Қарағанды Су веб-сайтында:

Ағылшын тілінде: <https://www.kar-su.kz/en/cooperation-ebrr>

Қазақ тілінде: <https://www.kar-su.kz/kk/ekdb-men-yntymaktastyk>

Орыс тілінде: <https://www.kar-su.kz/ru/sotrudnichestvo-s-ebrr>

<https://kar-su.kz/ru> Қарағанды Су кеңсесінде баспа көшірмелері түрінде қолжетімді болады (11-тараудағы мекен-жайды қараңыз). Баспа көшірмелері сұраныс бойынша ЕҚДБ-ның Астанадағы тұрақты кеңселерінде де ұсынылуы мүмкін.

- ЕҚДБ-ның Астанадағы тұрақты кеңсесі, Астана қ., Достық к-сі, 2, SAAD бизнес-орталығы, 10 қабат.

Осы кезеңде жұртшылық және басқа да мүдделі тараптар ҚОӘСӘБ -ның аталған құжаттары бойынша түсініктемелер беруге мүмкіндік алады. 2024 жылдың 26 және 31 қаңтарында өткен жұртшылықпен екі кездесуде су тазарту құрылыстарын салу жобасы және қоршаған ортаға әсерді

жергілікті бағалау бойынша түсініктемелер ұсынылды. Ағынды су тазарту жобасы және жоғарыда аталған ҚОӨБ пакеті бойынша одан әрі түсініктемелер Қарағанды Су құратын телеграммның арнайы парақшасында ұсынылуы мүмкін.

Арнайы телеграмм парақшасын құрудың мақсаты - тұрғындар мен басқа да мүдделі топтарға аталған ҚОӨБ пакеті бойынша өз пікірлерін талқылауға және айтуға мүмкіндік беру. Телеграмм парақшасында ҚОӨБ және ЭӨБЖ есебінің техникалық емес түйіндемесіне негізделген презентацияға сілтеме орналастырылады. Ол жоғарыда 1-тарауда сипатталғандай жобаны іске асырудың барлық кезеңдерінде мүдделі тараптармен үздіксіз өзара іс-қимылға шолу жасайды.

ҚОӨСӨБ құжаттарына жазбаша түсініктемелерді Қарағанды Су электрондық поштасы арқылы, сондай-ақ оларды компанияның бас кеңсесіне жеткізу немесе жіберу арқылы беруге болады. Байланыс ақпараты төмендегі 11-тарауда берілген.

Қарағанды Су ҚОӨСӨБ-ның жоғарыда аталған құжаттары туралы және телеграммның арнайы парағы туралы ақпаратты компанияның жеке веб-сайты, әлеуметтік желілер, WhatsApp топтары, Қарағандының екі аудандық әкімдігі және бұқаралық ақпарат құралдары арқылы ұсынылатын болады.

Ақпаратты жариялау кезеңі аяқталғаннан кейін осы кезеңдегі қызмет, сондай-ақ жұртшылықтан және басқа да мүдделі тараптардан алынған түсініктемелер және консультанттың оларға берген жауаптары консультациялар туралы есепте жинақталады. ҚОӨСӨБ құжаттарына жариялау барысында алынған кері байланыс негізінде түзетулер енгізіледі және ЕҚДБ мен Қарағанды Су компаниясына түпкілікті бекіту үшін ұсынылады. ҚОӨСӨБ -ның түпкілікті құжаттары қазақ және орыс тілдерінде Қарағанды Су веб-сайтында қолжетімді болады.

8 ҚҰРЫЛЫСҚА ДАЙЫНДЫҚ КЕЗЕҢІНДЕ ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫС КЕЗЕҢІНДЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТАРТУ

8.1 Ақпаратты жариялау

Қарағанды Су құрылысты бастамас бұрын жоғарыдағы 6.1-бөлімде аталған қауымдастық деңгейіндегі мүдделі тараптарға ақпарат береді. Бұл ақпараттың негізгі мазмұны төмендегі кестеде келтірілген. Ақпарат Қарағанды қаласының барлық аудандарында таратылатын болады, жаңа АСТҚ-ға жақын орналасқан елді мекендерге ерекше назар аударылады.

Бастапқы ақпарат төмендегі кестеде көрсетілген мазмұнмен пресс-релиздер мен брошюралар арқылы таратылады (соңғысы негізінен құрылыс алаңына салыстырмалы түрде жақын орналасқан елді мекендерде). Жоба, уақыт кестесі және жұртшылықтың түсініктемелері үшін мүмкіндіктер туралы ақпарат жергілікті газеттерде қазақ және орыс тілдерінде жарияланатын болады. Сонымен қатар, ақпарат сұраныс бойынша беріледі.

Кесте 8-1: Жоба туралы ақпараттың қысқаша мазмұны

Атауы	Қысқаша мазмұны
Негізгі ұйымдар	Қарағанды Су – бұл жобалау мен құрылысқа, сондай-ақ кейінгі пайдалануға жалпы жауапты ұйым. Осыған сәйкес, Қарағанды Су жобалау, салу және пайдалану кезінде мүдделі тараптармен өзара әрекеттесуге және байланыс шараларына жауап береді.
Жобаға негізгі инвестициялар	Жоғарыдағы 2-тарауда сипатталғандай жаңа АСТҚ.
Жаңа АСТҚ салудың	2024 жылғы маусым - 2027 жылғы маусым

Атауы	Қысқаша мазмұны
болжамды мерзімі	
Пайда алатын/әсер етілетін аймақтар	Қарағанды қаласының барлық аудандары
Мүмкіндіктер мен артықшылықтар	Негізгі артықшылықтары: <ul style="list-style-type: none"> Шамамен 500 000 тұрғын толық жұмыс істейтін ағынды суларды тазарту жүйесіне қол жеткізе алады. Сумен жабдықтау және санитариямен байланысты аурулардың біраз төмендеуі және өмір сүру жағдайларының жақсаруы. Жұмыс істеп тұрған АСТҚ қолданыстағы ағынды суларды тазарту жүйесімен салыстырғанда айтарлықтай жақсарады және жағымсыз иіс деңгейін төмендетеді. Таңдалған құрылыс мердігер(лер)ін тарта отырып, құрылыс кезеңінде жұмысқа орналасу мүмкіндіктері.
Жобалық қызметке байланысты құрылыс кезіндегі әсерлер және қолданылатын салдарларды азайту жөніндегі шаралар туралы күтілетін хабарлама	Ағын сулар қызметтерінің жұмысындағы уақытша үзілістер туралы хабарландырулар, егер бар болса (егер қандай да бір үзілістер болса, онда ескіден жаңа АСТҚ-ға көшкен кезде ғана мүмкін болады). Бұдан басқа, мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жөніндегі шаралар және қоғамдастықтың шағымдарды қарау механизмі туралы ақпарат берілуі тиіс.
Толық жобаны алғаннан кейін жоспарланған қоғамдық тыңдаулар туралы хабарландыру	Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарландыру 20 күн алдын қазақ және орыс тілдерінде жариялануы тиіс. Бұл жоба контекстіндегі қоғамдық тыңдау процесінің сипаттамасын қамтуы керек, соның ішінде: <ul style="list-style-type: none"> Қоғамдық тыңдаулардың өтетін орны мен уақыты. Уақыты: көпшіліктен түсініктемелер, шағымдар мен ұсыныстар алу үшін 20 күн. Уақыты: басқарушы органдардың шағымдар мен ұсыныстарға жауап беруі және қарауы үшін 1 ай.
Жобаны қарау және бекіту	<ul style="list-style-type: none"> Басқа сыртқы органдардың түпкілікті тексеру және жобаны бекіту процесінің сипаттамасы. Қарау мерзімі: 3 апта.
Құрылыс кезінде шағымдарды қараудың жалпы тәртібі	<ul style="list-style-type: none"> Шағымды қарау рәсімінің сипаттамасы Байланысу ұйымы: Қарағанды Су Привокзальная даңғылы, 5, BIN 931240000052 Қарағанды қаласы Тел.: +7 7212 355555 Электрондық пошта: Info@kar-su.kz Веб-сайт: https://kar-su.kz/ru
Жергілікті және алаңға қатысты ақпарат	Жергілікті және алаңға қатысты ақпарат Қарағанды қаласының екі ауданы, WhatsApp топтары және пәтер иелерінің кооперативтері арқылы таратылатын болады. Аталған ұйымдар қосымша жергілікті және белгілі бір сайт туралы ақпарат алу үшін Қарағанды Су компаниясына хабарласа алады.

Төмендегі кестеде ақпараттың қалай жарияланатыны көрсетілген.

Кесте 8-2: Ақпаратты жариялау құралдары

Жауапты мекеме	Ақпаратты жариялау құралдары	Мақсатты топтар
Қарағанды Су	<ul style="list-style-type: none"> Алдыңғы кестеде сипатталған мазмұны бар 	Кир-завод 3-4, 737-

Жауапты мекеме	Ақпаратты жариялау құралдары	Мақсатты топтар
	брошюра <ul style="list-style-type: none"> • Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспары • Техникалық емес түйіндеме • Жергілікті газеттерде қазақ және орыс тілдерінде брошюрадағыдай жалпы мазмұны бар хабарландыру 	теміржол торабының және Производственная көшесінің тұрғындары (әйелдер мен ер адамдар).
Қарағанды Су Қарағанды қаласының екі аудандық әкімдігімен ынтымақтастықта	<ul style="list-style-type: none"> • Брошюраны жоба аумағындағы қоғамдық орындарға, соның ішінде мектептер мен дүкендерге тарату. • Жұртшылыққа кеңес беру жөніндегі кеңестер барысында ақпарат. • Жергілікті сұрауларға жауап. 	Жақын маңдағы өнеркәсіптер.
Қарағанды Су	<ul style="list-style-type: none"> • Құрылыс басталғанға дейін, құрылыстың басталуы туралы хабарлама, мысалы, WhatsApp топтары және әлеуметтік желілер арқылы, соның ішінде төтенше жағдайлар немесе шағымдар үшін Қарағанды Су байланыс нөмірі. 	
Қарағанды Су	<ul style="list-style-type: none"> • Жобаны іске асыру кезінде ақпарат алу үшін жалпы байланыс нүктесі және бекітілген есептер мен отырыс хаттамаларында сипатталған жұмыс барысы туралы ақпаратты таратушының сұрауы бойынша. • Құрылыс кезінде құрылымдық шағымдарға жауап беруге жауапты (шағымдарды қарау процедуралары бөлімін қараңыз) 	Барлық мүдделі тараптар

8.2 Қоғамдық тыңдаулар

Құрылысқа дайындық кезеңіндегі қоғамдық консультациялар жобаның алдыңғы кезеңдерінде жүргізілген консультациялардың жалғасы болады. Атап айтқанда, олар 2024 жылғы қаңтарда жұртшылықпен кездесулер барысында және 2024 жылғы ақпан-маусымда ҚОӨСӨБ процесінің құжаттарының жобаларын жария ету шеңберінде қоғамдық отырыстар кезінде өткізілетін консультациялар тәжірибесіне негізделетін болады.

Құрылысқа дайындық кезеңінде және құрылыс кезеңінде жұртшылықпен екі кездесу өтеді деп күтілуде:

1. Қарағанды Су бас кеңсесінде қоғамдық отырыс.
2. Ағынды суларды тазарту қондырғысына жақын орналасқан қауымдастықтар мен басқа да мүдделі тараптарға оңай қол жетімділікті қамтамасыз ету үшін Кир-заводтағы қоғамдық жиналыс.

Кездесулер қажеттілікке қарай қазақ және/немесе орыс тілдерінде өткізілетін болады. Ағынды суларды тазартудың жаңа жүйесі жобасының егжей-тегжейлерін ұсына отырып, қоғамдық отырыстардың нақты күндері мен орындары егжей-тегжейлі жоба қол жетімді болған кезде анықталады және осы МТӨЖ содан кейін жаңартылатын болады. Қоғамдық жиналыстар тұрғындарға және мүдделі тараптардың басқа топтарына жобаны талқылауға және әлі де түзетулер енгізуге болатын жобалау кезеңінде кері байланыс беруге мүмкіндік беру мақсатында ұйымдастырылады. Бұл тыңдауларда жобаға қатысты сұрақтар мен ұсыныстардың барлық түрлері

көтерілуі мүмкін. Бұл ағынды суларды тазарту қызметтерінің болашақ тарифтеріне қатысты мәселелерді қамтуы мүмкін. Қажет болған жағдайда келесі қоғамдық отырыстар өткізілуі мүмкін.

Қарағанды Су қоғамдық отырыстарды өткізу орындары мен уақыты туралы ақпарат береді. Мұндай ақпарат компанияның жеке веб-сайты, әлеуметтік желілер, WhatsApp топтары, Қарағанды қаласының екі аудандық әкімдігі және бұқаралық ақпарат құралдары арқылы ұсынылатын болады. Әйелдер де, ерлер де қоғамдық отырыстарға қатысуға және отырыстар барысында ұсынылған егжей-тегжейлі жобаға түсініктеме беруге және/немесе жазбаша ұсыныстар мен түсініктемелер беруге шақырылады.

Қоғамдық отырыстардың қорытындылары отырыстар барысында келісілетін және хаттамаға жазылатын болады. Қоғамдық тыңдау хаттамалары Қарағанды Су веб-сайтында отырыстар өткізілгеннен кейін 7 күн ішінде жарияланады. Барлық негізделген ескертулер мен ұсыныстар тиісті органдарға бекітуге жібермес бұрын қаралады және түпкілікті жобаға енгізіледі.

9 ПАЙДАЛАНУ КЕЗЕҢІНДЕ МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫ ТАРТУ

Қарағанды Су өзінің ағымдағы қызметі барысында бірқатар тақырыптар бойынша ақпарат береді. Компания құрылыс аяқталып, пайдалануға берілген кезде жаңа ағынды суларды тазарту қондырғысының жұмысы туралы қосымша ақпарат береді. Бұл, басқалармен қатар, келесі тақырыптарды қамтиды:

- Жаңа АСТҚ-ның жұмысы.
- Ескі ағынды суларды тазарту жүйелерімен салыстырғанда жаңа тазарту процестерінің артықшылықтары.
- Жаңа АСТҚ-да салынған инвестицияларға байланысты тарифтердің әлеуетті өсуі.
- Қарағанды Су экологиялық және әлеуметтік көрсеткіштері туралы, оның ішінде ағынды суларды тазартудың жаңа қондырғысын пайдалануға байланысты ақпарат (жыл сайын ұсынылатын болады).

Төменде қазіргі уақытта Қарағанды Су пайдаланатын негізгі байланыс арналары берілген:

- Instagram (@karagandysu), Facebook (karagandasu), WhatsApp (+7 778 089 4931), Telegram @qaragandy_su_bot) сияқты әлеуметтік желілер.
- Электрондық пошта (info@kar-su.kz).
- Теледидар.
- Газеттер: Қарағанды Су жергілікті газеттермен олардың жұмысы мен жоспарлары туралы мақалалар жариялау туралы келісім жасады.
- Қарағанды Су веб-сайты: <http://kar-su.kz/ru>
- Белгілі бір тақырыптар бойынша немесе белгілі бір географиялық аймақта, мысалы, алынған шағымдарға байланысты жеке қоғамдық отырыстар.

Жоғарыда аталған және/немесе ұқсас байланыс әдістері жаңа АСТҚ жұмыс кезеңінде қолданылады.

10 ҚОҒАМДЫҚ ШАҒЫМДАРДЫ ҚАРАУ МЕХАНИЗМІ

10.1 Құрылысқа дайындық кезеңінде және құрылыс кезеңінде жұртшылықтың шағымдарын қарау механизмі

Осы жобаның мақсаттары үшін Қарағанды Су ұйымында кез келген алаңдаушылық пен шағымдарды жүйелі түрде қарауға мүмкіндік беретін шағымдарды қараудың арнайы механизмі

бар, бұл 12.01.2007 ж. № 221-III Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы Заңның ережелеріне, сондай-ақ ЕҚДБ талаптарына сәйкес келеді.

Құрылыс кезеңінде барлық қоғамдық шағымдар туралы хабарламалар Қарағанды Су арқылы жіберіледі, ол құрылыс жұмыстары кезінде туындауы мүмкін барлық шағымдарды, мысалы, шу, шаң және жол қозғалысы мәселелерін қарастырады.

Құрылыс алаңындағы шағымдарға жауапты адам(дар)ды Қарағанды Су анықтайды. Жауапты тұлғалар рәсімдерді енгізуге оқытылатын болады. Мердігерлердің жұмысына қатысты шағымдарды қадағалау үшін тіркелген шағыммен және алынған күнімен бірге мердігердің аты-жөні көрсетілген бағанмен анықтама ашылады. Шағымдар тікелей мердігерлерге жазбаша түрде жіберіледі және олардан жеті күн ішінде мәселенің күйі туралы Қарағанды Суға жазбаша ақпарат беру сұралады. Бұл мәселелер процесті жеделдету үшін бейресми кездесулерде мердігер өкілдерімен дереу талқыланады. Мердігерлердің жауабы мен қабылданған әрекеттер себептерімен бірге анықтамалықта күндермен бірге жазылады. Шағымданушыларға ұсынылатын түзету шаралары туралы хабарланады немесе 15 күн ішінде шараның нәліктен талап етілмейтіні немесе мүмкін еместігі түсіндіріледі.

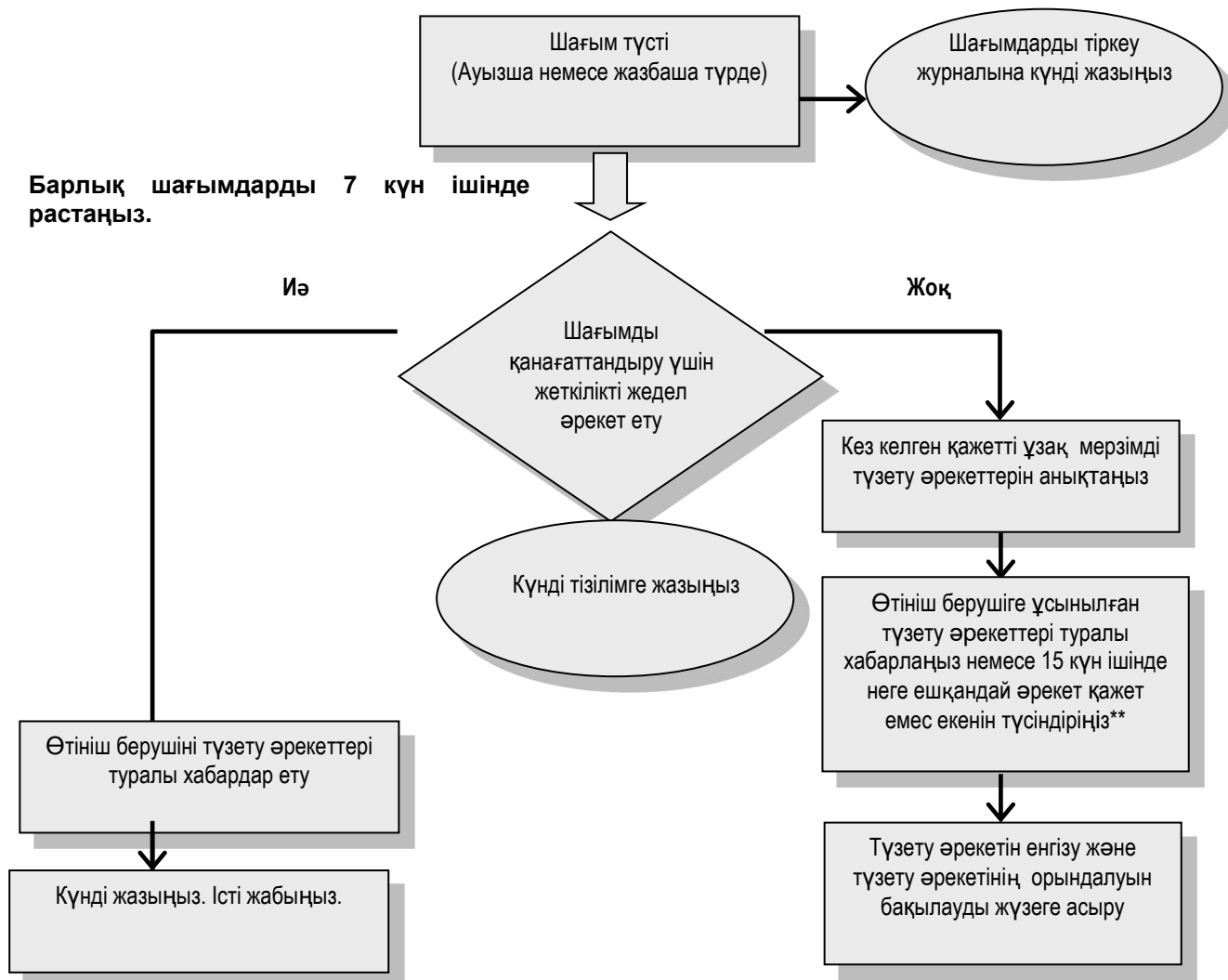
Қарағанды Су мердігерлерден өз жұмысшыларына жұмыс орнында туындауы мүмкін кез келген шағымдар туралы хабарлауға мүмкіндік беретін шағымдарды қарау механизмін ұсынуды талап етеді. Алайда, Қарағанды Су басқаратын шағымдарды қарау механизмі мердігерлер шағымдарға жауап бермеген жағдайларда немесе жұмысшылар мердігерлерге жұмыс беруші ретінде шағым түсірсе, жауап беруден қорқуы мүмкін жағдайларда мердігерлердің пайдалануы үшін де ашық болады. Әр түрлі мердігерлердің жұмысының басында Қарағанды Су мердігер қызметкерлерді Қарағанды Су басқаратын шағымдарды қарау механизмі туралы хабардар етеді және байланыс тұлғасының аты мен байланыс деректерін береді. Қарағанды Су жұмысшыларға өздерінің ықтимал шағымдарын байланыс тұлғасы арқылы оңай жіберуге мүмкіндік береді, бұл ешқандай кек қайтарусыз ашық кері байланысты қамтамасыз етеді. Егер жұмысшылар мұны қаласа, олардың шағымдары жасырын болып қалады. Қызметкерлерге жазбаша түрде шағымдануға кеңес беріледі, бірақ олар Қарағанды Су ұйымының байланыс тұлғасына ауызша да берілуі мүмкін.

Жұртшылықтың шағымдарын қарау механизмі төмендегі суретте сипатталғандай қолданылуы тиіс. Барлық шағымдар жағдайға байланысты мәселенің күйі мен оның шешуімен бірге тіркеледі. Өтініш берушілерге жауап беру мерзімдерін сақтау, суретте көрсетілгендей, шағымдарды қарау механизмі сәтті енгізілгенін бағалау үшін қолданылатын өлшем болады.

10.2 Пайдалану кезеңінде жұртшылықтың шағымдарын қарау механизмі

Қарағанды Су ұйымында олардың қызметтеріне қатысты шағымдарды қарау механизмі бар. Бұл жобаның құрылыс кезеңінде жоғарыда сипатталған механизмді енгізу тәжірибесіне негізделген осы механизмді нығайтады.

Шағымдарды өңдеудің блок-схемасы*

*Қарағанды Су жобаның басында шағымдарды тіркеу жүйесін жақсартады және осы блок-схемада көрсетілген әртүрлі әрекеттерге жауапты бөлімшелерді тағайындайды.

**Шағым түріне байланысты бұл мерзім тағы 30 күнге ұзартылуы мүмкін.

Сурет 10-1: Шағымдарды қарау тәртібі

Шағым берудің әрбір жағдайы бойынша тіркеу парағы Қарағанды Су кеңсесіне жеке өзі келген жағдайларда немесе шағымды телефон, электрондық пошта, әлеуметтік желілерде, пошта арқылы немесе Қарағанды Су веб-сайты арқылы алған кезде толтырады. Қарағанды Су жоба басталғанға дейін төмендегі қоғамдық шағым формасын қарастырады.

Қоғамдық шағым формасы

Анонимді шағым беру мүмкіндігі бар. Егер сіз анонимді шағым бергіңіз келсе, байланыс ақпаратын бермеуіңіз керек. Анонимді шағым беру сіздің шағымыңызға жауап алмайтыныңызды білдіреді.

Сілтеме нөмірі:	
Т.А.Ә.	
	☐ Мен өз шағымымды жасырын түрде бергім келеді ☐ Менің келісімсіз есімімді жарияламауды сұраймын
Байланыс ақпараты Сізге қалай хабарласқыңыз келетінін көрсетіңіз (пошта, телефон, e-mail).	☐ Пошта арқылы: пошта мекенжайын көрсетіңіз: _____ _____ _____ ☐ Телефон арқылы: _____ ☐ Электрондық пошта арқылы: _____
Қарым-қатынас үшін қолайлы тіл	☐ Қазақ ☐ Орыс
Оқиғаның немесе шағымның сипаттамасы:	
Не болды? Бұл қайда болды? Бұл кіммен болды? Бұл мәселенің нәтижесі қандай?	
_____ _____ _____	
Оқиға/шағым күні	
	☐ Бір реттік оқиға / шағым (күні _____) ☐ Бұл бірнеше рет болды (қанша рет? _____) ☐ Жалғасуда (қазіргі уақытта мәселе бар)
Мәселені шешу үшін не болғанын қалайсыз?	
_____ _____ _____	

Қолы: _____

Күні: _____

Осы форманы мына мекен-жайға қайтарыңыз:

Қарағанды Су

Привокзальная даңғылы, 5, BIN 931240000052

Қарағанды қаласы

Тел.: +7 7212 355555

Электрондық пошта: Info@kar-su.kz

Веб-сайт: <https://kar-su.kz/ru>

10.3 ЕҚДБ-ның жобалар бойынша есеп берудің тәуелсіз механизмі

Қарағанды Су басқаратын жоба деңгейіндегі шағымдарды қарау механизміне қоса, ЕҚДБ-ның Жобалық есеп берудің тәуелсіз механизмі² (IPAM) жоба деңгейіндегі шағымдарды қарау механизмі сәтсіз болған жағдайда мүдделі тараптар үшін қолжетімді шағымдарды қараудың тәуелсіз процесі болып табылады. IPAM жобадан зардап шеккен адамдар мен азаматтық қоғам ұйымдары тарапынан ЕҚДБ қаржыландыратын жобалар туралы көтерген әлеуметтік, экологиялық және қоғамдық ақпаратты ашу мәселелерін шешуге жәрдемдесуге бағытталған және егер шешу мүмкін болмаса, Банктің экологиялық және әлеуметтік саясатының орындалғанын анықтау үшін сәйкестікті тексеруді бастау.

11 БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

Қарағанды Су жұмыс көлемін анықтау процесін, ҚОӘСӘБ процесін, жобалау алдындағы дайындық пен құрылыс кезеңін, сондай-ақ пайдалану кезеңін қоса алғанда, жобаның барлық кезеңдерінде мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасауға жауапты. Тиісті байланыс ақпараты төменде келтірілген:

Шадияр Сәтбаевна Жүнісова ханым, Жобаларды әзірлеу және қолдау бөлімінің басшысы
 Қарағанды Су
 Привокзальная даңғылы. 5, BIN 931240000052
 Қарағанды қаласы
 Тел.: +7 7212 561914, ішкі нөмір 1107
 Электрондық пошта: Info@kar-su.kz
 Веб-сайт: <https://kar-su.kz/ru>

---

² <https://www.ebrd.com/what-we-do/independent-project-accountability-mechanism.html>